

INFORMAČNÁ VEDA. VÝKLADOVÝ SLOVNÍK

DOC. PHDR. RICHARD PAPÍK, PH.D.

The review of the information science explanatory dictionary.

Keywords: information science, library science, library and information science

STEINEROVÁ, Jela – ONDRIŠOVÁ, Miriam. *Informačná veda. Výkladový slovník*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, Vydavateľstvo UK, 2020. 278 s. ISBN 978-80-223-4866-9.

Výkladový slovník obecně pro jakýkoli obor je velmi podstatným a žádoucím informačním pramenem, významným až nepostradatelným druhem dokumentu pro nejrozmanitější kategorie uživatelů a čtenářů. Dle mého soudu tento slovník jistým způsobem odráží jakousi současnou pomyslnou mapu oblastí informační vědy, která je využitelná mj. i pro způsob přemýšlení nad tímto oborem a jeho vývojem v historickém i budoucím kontextu. Proto může být určen těm, kteří se seznamují s oborem a terminologií, ale i zkušeným odborníkům, kteří určují směry a trendy daného oboru. Jde především o slovník, který si neklade za cíl, aby byl úplný, ale je výběrový a podchycuje současné základní dění v oboru.

 papikr@cuni.cz

 Ústav bohemistiky
a knihovnictví
Filozoficko-přírodovědecké
fakulty,
Slezská univerzita, Opava

 <http://fpf.slu.cz>

Slovník navazuje na výborný terminologický a výkladový slovník informační vědy, který vyšel s hlavním názvem *Informačná výchova* (hlavními autory a editory Dušan Katuščák, Marta Matthaidesová, Marta Nováková) ve Slovenském pedagogickém nakladatelství v roce 1998 a byl vydán v rámci slovníků určených pro pedagogické vědy. S odstupem více než dvaceti let vychází tedy další podstatný stavební kámen odborné terminologie v našem oboru. Je zajímavé obě díla mírně porovnávat a zároveň odlišovat a uvědomovat si jistou stabilitu i právě zmíněný posun informační vědy.

Slovník není sice rozsáhlý kvantitou hesel, obsahuje zajímavě kulatě až magicky zaokrouhlených 100 hesel z různých oblastí informační vědy, ale i souvisejících disciplín, které informační vědu ovlivňují nebo doplňují, je však ve svém výkladu hesel velmi edukativní a zároveň čtivý. Reprezentuje několik hlavních témat informační vědy, a to teorii informační vědy, organizaci poznání, informační průzkum, informační chování, informační architekturu, informační zdroje, informační gramotnost, informační služby a bibliometrii s infrometrií. Jednotlivá autorizovaná hesla jsou uspořádána podle slovenské abecedy. Každé heslo má následující strukturu: termín, jazykový ekvivalent termínu v anglickém jazyce, vlastní výklad, odkazy na zdroje a jméno autora – zpracovatele výkladu termínu.

S potěšením odborným i osobním musím konstatovat vysokou úroveň díla po stránce metodologické vzhledem k samotné informační vědě i k encyklopedickým cílům díla. Výkladový slovník byl zpracovaný v rámci řešení projektu *APVV 15-0508 HIBER Informačné správanie človeka v digitálnom prostredí*. Oceňuji tento fakt z hlediska komplementárního propojení projektové a publikační činnosti.

Terminologie informační vědy se dynamicky vyvíjí a není snadné udělat výběr hesel, která mají být čtenáři představena a vyložena. Na jednu stranu zůstává historicky nadčasová a stále důležitá terminologie a na druhé se posouvá do nových a i mezioborových souvislostí, a to zejména s nástupem nových technologií a způsobů komunikace informací (např. v díle jsou to termíny pojící se k tématům, jako jsou procesy digitalizace nebo sociální sítě či obecně síťové sdílené informace, přitom některé termíny před řadou let neexistovaly).

INFORMAČNÁ VEDA

VÝKLADOVÝ SLOVNÍK

EDITORI
JELA STEINEROVÁ
MIRIAM ONDŘIŠOVÁ

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE

Dílo, které mi je ctí posuzovat, je psáno nejen odborně a dle encyklopedických zásad, ale současně i čtivě a didakticky. Dílo má v sobě silnou edukační dimenzi, je zároveň přehledové a má ukázat zejména na jádro témat pomocí vybrané terminologie pojící se k informační vědě.

Dílo je možno popřát čtenářský, studijní i badatelský úspěch a účel, a to mezi profesionálními zájemci o informační vědu, zejména pak mezi studenty a pedagogy, vědeckými pracovníky, informačními profesionály a knihovníky, ale také mezi případnými zájemci z jiných oborů se zájmem o informační tematiku. Po řadě let vzniklo významné terminologické dílo, které slouží nejen slovenským čtenářům, ale bude inspirativní a plně využitelné i mezi českými zájemci.

Autoři a potažmo editoři odvedli velký kus práce kreativní a systémové a velmi přispívají dalším podstatným střípkem k rozvoji a zachycení aktuální terminologie oboru *informační věda*.